

Валецький Ю. М.

доктор медичних наук, професор,
завідувач кафедри медсестринства та
екстреної медицини,
КЗВО «Волинський медичний
інститут», м. Луцьк

Калинчук С. В

кандидат медичних наук, доцент
кафедри медсестринства та екстреної медицини,
КЗВО «Волинський медичний інститут», м. Луцьк

Каленюк А. Л.

старший викладач кафедри медсестринства
та екстреної медицини,
КЗВО «Волинський медичний інститут», м. Луцьк

Васюхник О. А.

викладач першої категорії циклової комісії
хірургічних дисциплін, педіатрії, акушерства та гінекології,
КЗВО «Волинський медичний інститут», м. Луцьк

РЕАЛІЇ РОБОТИ ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЦИНИ

Актуальність. Екстрена медична допомога – важлива ланка охорони здоров'я. Вона працює згідно стандартів надання екстреної медичної допомоги (ЕМД) пацієнтам, які перебувають у невідкладних станах та регламентуючих документів і законів України [1-8].

Мета: провести аналіз виїздів бригад екстреної медичної допомоги у Волинській області за 9 місяців 2023 року та порівняти з аналогічним періодом 2022 року.

Основні результати. За 9 місяців 2023 року до КП «Волинський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» надійшло 132 044 звернень громадян про екстрену медичну допомогу, що на 4 140 звернень більше ніж за 9 місяців 2022 року. Кількість відмовлених необґрунтованих викликів, або наданих консультацій становить 41 787 або 31,6 % до загальної кількості звернень, що на рівні 9 місяців 2022 року.

За добу здійснювався в середньому 331 виїзд бригад екстреної медичної допомоги, навантаження на одну бригаду становить 4,6 виклика.

За 9 місяців 2023 року здійснено 90 257 виїздів бригад ЕМД або 68,3% від загальної кількості звернень, що на 3 270 виїздів більше, ніж за аналогічний період 2022 року.

Структура виїздів була такою:

1. Раптові захворювання та стани становили 66 835; їх питома вага збільшилась з 73,5 % у 2022 році до 74,0% у 2023 році.

2. Нещасні випадки та травми – 8 766 (9,7%) ; їх питома вага залишилась на рівні минулого року.

3. Виїзди до хронічно хворих – 2 701; їх питома вага залишилась на рівні минулого року, і становить 3,0%.

4. Виїзди на непрофільні виклики – відсутні. За 9 місяців 2022 року питома вага складала – 0,07%.

5. Позалікарняні пологи та патологія вагітності – 291; їх питома вага зменшилась з 0,5% до 0,3%.

6. Перевезення пацієнтів, породіль до лікувальних закладів і травмпунктів – 5 485; їх питома вага збільшилась з 5,5% у 2022 році до 6,0% у 2023р.

7. Безрезультатні виїзди – 2 849; їх питома вага зменшилась з 3,83 у 2022 році до 3,10 % у 2023 році.

8. Технологічні виїзди – 3 330; їх питома вага – на рівні минулого року і становить 3,7%, у 2023 році - 3,9 % .

Здійснено виїздів у міську місцевість 57 426 (63,6 %); у 2022 – 55 322 (63,6%).

Доїзд бригад ЕМД у міську місцевість до 10 хвилин – 41 621, що становить 72,5 %, у минулому році питома вага становила 71,2%.

Здійснено виїздів у сільську місцевість – 32 831 (36,4%); у 2022 році – 31 665 (36,4%).

Доїзд бригад ЕМД з моменту звернення у сільську місцевість до 20 хвилин: питома вага становить 61,3 %, у 2022 році – 64,4 %.

Кількість осіб, яким надана медична допомога під час виїздів бригад ЕМД – 85 918 (95,2% від кількості виїздів), у 2022 році – 81 437 (93,6% від кількості виїздів).

Кількість осіб, доставлених бригадами ЕМД на госпіталізацію становить – 36 348 , що становить 40,3% від виїздів, а за 9 місяців 2022 року було 33 808 осіб, або 38,7%, в т.ч.: за направленням бригад ЕМД – 30 857, що становить 84,9% до доставлених на госпіталізацію, а за 9 місяців 2022 року було 28 857 (85,4%).

Кількість виїздів бригад ЕМД на випадки, що закінчились летально, становить: 9 місяців 2023 – 1 184 (1,4% від кількості осіб, яким надана медична допомога); 9 місяців 2022 року – 1 163 (1,4% від кількості осіб, яким надана медична допомога):

- смерть до приїзду бригади ЕМД за 9 місяців 2023 року – 697 (0,8% від кількості осіб, яким надана медична допомога); 9 місяців 2022 року - 816 (1,0%);

- смерть у присутності бригади ЕМД за 9 місяців 2023 року – 487 (0,6% від кількості осіб, яким надана медична допомога); за 9 місяців 2022 – 347 (0,4%).

Кількість виїздів бригад ЕМД з приводу дорожньо-транспортних пригод за 9 місяців 2023 року – 794 (0,9 % до кількості виїздів); 9 місяців 2022 року – 740 (0,8%).

Кількість потерпілих при дорожньо-транспортних пригодах за 9 місяців 2023 – 935 (1,1% від осіб, яким надана медична допомога); за 9 місяців 2022 року – 604 (0,7%). Смерть у присутності бригад ЕМД за 9 місяців 2023 року зафіксовано у 11 випадках, за 9 місяців 2022 року у 12 випадках.

За 9 місяців 2023 року було здійснено 33 успішні реанімації, що становить 6,3% до усіх 520 серцево-легеневих реанімацій; за 9 місяців 2022 року було проведено 22 успішні реанімації, що становило 6,0% з 369 усіх проведених серцево-легеневих реанімацій.

За 9 місяців 2023 року бригадами екстреної медичної допомоги проведено 12 успішних кардіоверсій, за 9 місяців 2022 року – 4 успішні кардіоверсії з нестабільною гемодинамікою при шлуночкових тахікардіях, пароксизмі фібриляції передсердь.

Протягом 9 місяців 2023 року бригадами ЕМД здійснено 489 виїздів до пацієнтів з гострим коронарним синдромом з елевацією сегмента ST; доставлено на госпіталізацію 448 (91,6%) осіб, з них 432 (96,4% від числа госпіталізованих) доставлені на госпіталізацію до профільних закладів охорони здоров'я області, які визначені НСЗУ для лікування пацієнтів з гострим коронарним синдромом.

За аналогічний період 2022 року здійснено 473 виїзди до пацієнтів з гострим коронарним синдромом з елевацією сегмента ST; доставлено на госпіталізацію 432 (91,33%), з них 401 (92,8%) доставлені на госпіталізацію до профільних закладів охорони здоров'я області, які визначені НСЗУ для лікування пацієнтів з гострим коронарним синдромом.

За 9 місяців 2023 року серед пацієнтів з гострим коронарним синдромом з елевацією сегмента ST переважають чоловіки і складають 297 осіб (60,7%).

Найчастіше це жителі міста – 303 особи (62,0%). У 68,5% випадках переважають особи старше 60 років.

Протягом 9 місяців 2023 року бригадами ЕМД здійснено 3 431 виїзд до пацієнтів з гострим порушенням мозкового кровообігу, з 244 (94,5%) пацієнтів доставлені на госпіталізацію з гострим порушенням мозкового кровообігу; з них 3 111 (95,9%) доставлені на госпіталізацію до профільних закладів охорони здоров'я області, які визначені НСЗУ для лікування пацієнтів з гострим порушенням мозкового кровообігу.

Протягом 9 місяців 2022 року здійснено 2 921 виїзд до пацієнтів з гострим порушенням мозкового кровообігу; 2 678 (91,7%) пацієнтів доставлені на госпіталізацію; 2 523 (94,2% від госпіталізованих) пацієнтів доставлені на госпіталізацію до профільних закладів охорони здоров'я області, які визначені НСЗУ для лікування пацієнтів з гострим порушенням мозкового кровообігу.

Серед пацієнтів з гострим порушенням мозкового кровообігу незначно переважають жінки і складають 1 879 осіб (54,8%).

Найчастіше це жителі міста – 1 928 осіб (56,2%). У 79,8% випадках переважають особи старше 60 років. Особи до 45 років становлять 4,3%, від 45 до 60 років – 15,9%. Зафіксовано підозру на гостре порушення мозкового кровообігу у 4-х дітей.

Серед осіб з гострим порушенням мозкового кровообігу старше 60 років переважають жінки – 1 599 (58,4%) осіб. Якщо проаналізувати осіб старших 60 років, то серед них старші 75 років 1 052 (38,4% від осіб старше 60, або 30,7% від усіх осіб з підозрою на гостре порушення мозкового кровообігу).

Серед осіб старше 75 років переважають жінки – 746 (71,0% від осіб старше 75 років).

Протягом 9 місяців 2023 року було здійснено 8 766 виїздів з приводу нещасних випадків та травм; з них 1 139 виїздів – кримінальні, 154 виїзди з приводу самогубства. Із 1 139 кримінальних травм – у 30 випадках зафіксовано смерть пацієнта (5 випадків – смерть у присутності бригади).

З 152 самогубств, у 23 (15,1%) зафіксовано смерть, зокрема 7 – смерть в присутності бригади.

Висновки.

1. За 9 місяців 2023 року бригади екстреної медичної допомоги працювали інтенсивніше ніж за аналогічний період 2022 року (здійснили на 3 270 виїздів більше).
2. За 9 місяців 2023 року бригадами екстреної медичної допомоги непрофільні виїзди не здійснювались, на відміну від аналогічного періоду попереднього року.
3. Відмічається зменшення питомої ваги безрезультатних виїздів з 3,83% у 2022 році до 3,10 % у 2023 році.

Список використаних джерел

1. Наказ МОЗ України від 26.03.2021 № 583 «Про затвердження Правил виклику бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги та Порядку транспортування пацієнтів (постраждалих) бригадами екстреної (швидкої) медичної допомоги у заклади охорони здоров'я».
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1271 «Про норматив прибуття бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги на місце події».
3. Наказ МОЗ України від 05.06.2020 року № 1311 «Про затвердження Примірного табеля оснащення структурних підрозділів системи екстреної медичної допомоги».
4. Національний стандарт України – ДСТУ EN 1789:2019 «Колісні транспортні засоби. Автомобілі швидкої медичної допомоги та їхнє устаткування».
5. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.
6. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо надання медичної допомоги постраждалим внаслідок дії агентів біологічної зброї, затверджені наказом від 28.06.2022 № 1116
7. «Про затвердження Порядку організації надання медичної допомоги пацієнтам із підозрою на гострий мозковий інсульт у системі екстреної медичної допомоги» від 25.09.2020 № 2203
8. «Медичне сортування пацієнтів різних вікових груп у відділенні екстреної (невідкладної) медичної допомоги, затверджений наказом МОЗ від 03.02.2022 № 210